

Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları: 1076

Hac Kitapları Serisi: 11

Editör
Prof. Dr. Huriye MARTI

Son Okuma
Esmâ ERTEN

ISBN: 978-625-8146-39-4

1. Baskı, Mayıs 2022, Ankara, 5.000 Adet

© Bütün Yayın Hakları Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.
Bu eser Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık
Ticaret İşletmesi Yönetim Kurulu'nun 17.12.2021 tarih
ve 164 sayılı kararıyla uygun görülmüştür.

Bu eser Diyanet İşleri Başkanlığı Hac ve Umre Hizmetleri
Genel Müdürlüğü'nün katkılarıyla yayına hazırlanmıştır.

Yayıncı Sertifika No: 48058

BASKI:

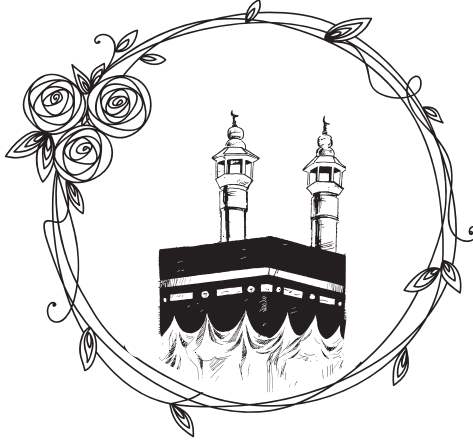
Ostim OSB Mahallesi 1256 Caddesi

No: 11 06370 Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0312 354 91 31 (pbx)

Faks: 0312 354 91 32

e-posta: bilgi@tdv.com.tr

Hac ve Kadın

Prof. Dr. Huriye MARTI

Prof. Dr. Ülfet GÖRGÜLÜ

Belgin KONARILI

İçindekiler

VII Takdim

01 Hacda Kadın Olmak

—— Prof. Dr. Huriye MARTI

17 Bir Kadının Dilinden Hac Yolculuğu

—— Belgin KONARILI

57 Fıkhî Boyutuyla Kadınların Hac ve Umre İbadeti

—— Prof. Dr. Ülfet GÖRGÜLÜ

Takdim

Allah-kul ilişkisi bağlamında ibadetlerin her birinin inananların hayatında tartışılmaz bir yeri vardır. Her bir ibadet, insanın yaratıcı ve diğer insanlar ile olan ilişkisinde farklı bir anlam taşımaktadır. Kadim bir ibadet olan hac da gerek Allah-kul ilişkisi gerekse insanların birbirleri ile olan ilişkileri açısından müminlerin manevi dünyasında derin izler bırakması, iman kardeşliğini ve dinî kimliği pekiştirmesi açısından en önemli ibadetlerdendir. Hac, maddî ve manevî zenginlikleri içinde barındıran çok yönlü bir ibadettir. İslâm'ın beş temel esasından birisi olan hac, özel bir zamanda ve mekânda gerçekleşmesiyle, yapılındaki birtakım zorluklar sebebiyle diğer ibadetlerden ayrılmaktadır. Hac ibadeti aynı zamanda farklı mekânlarda farklı sembollerin ziyaretini içeren ve ömürde belki de sadece bir defa yaşanabilecek birtakım tecrübeleri, duyguları ve heyecanları içinde barındıran müstesna bir ibadettir.

Aynı şekilde hac ibadeti, ilk bakışta ferdi bir sorumluluk olarak algılanmakla birlikte yerine getiriliş tarzı bakımından evrensel bir özelliği bulunmaktadır. Hac amacıyla kutsal mekânlara yapılan bu ziyaretlerin temelinde, derin bir itikat, ibadet, tarih ve kültür bilinci bulunmaktadır. Asıl hedef, bu duygu ve bilinci günümüz insanlarına yansıtmak ve yaşatmaktır. Aynı zamanda hac her ne kadar maddi bir yolculuk gibi görünse de insanı İslâm tarihine, din kardeşlerine ve gerçek manada içsel bir yolculuğa ve hesaplaşmaya da çıkaran kutsal bir yolculuktur.

Günümüzde gerek hac gerek umre yolculuğunda kabilelerin önemli bir bölümünü kadınlar oluşturmaktadır. Kadınların hac ve umre ibadetlerini yerine getirirken gösterecekleri cehd ve gayretin kadınlar için bir çeşit cihat olduğunu Hz. Âişe annemizin: “Ya Resûlallah! Kadınların da cihat etmesi gerekli midir?” sorusuna Hz. Peygamber’in (s.a.s.) cevabındaki “*Evet, onların da içinde savaş bulunmayan bir cihada, yani hac ve umreye katılması gereklidir.*” ifadesinden öğrenmekteyiz. Peygamber Efendimizin (s.a.s) bu teşvikiyle kadınların, Asr-ı Saadet’ten bugüne mübarek beldelerin kutlu misafirleri arasında seçkin bir yerleri olmuştur.

Elinizdeki bu çalışma, Allah’ın kadın misafirlerinin Hz. Hacer’den Asr-ı Saadet’e, Asr-ı Saadet’ten günümüze hac ve umre yolculuklarını; Kur’an ve Sünnet çerçevesinde, tarihî yönü, sembolik anlamı, ibadet boyutu, güncel ilmihal bilgileri ve bir kadın hacının dilinden hac hatıraları ile çok yönlü bir şekilde anlatan nadide bir eserdir. Hac ve umre yolculuğu yapacak kadın yolcularımız ve onlara rehberlik edecek görevlilerimiz hac ve umre ibadetini hakıyla eda edebilmek için gereken bilgi, duygu ve erdemlerle donanımlı hâle gelebilmek için çaba sarf etmektedir. Bu çabaya

ve ihtiyaca katkı sunacağını düşündüğümüz eserimizin çok kıymetli yazarlarına ve eserin hazırlık aşamasından yayınlanmasına kadar geçen süreçte emeği geçen herkese teşekkürü bir borç bilmekte, eserin Yüce Rabbimizin rızasına uygun ve şuurlu bir hac ibadetinin yapılmasına vesile olmasını Cenâb-ı Hakk'tan niyaz etmekteyiz.

**Hac ve Umre Hizmetleri
Genel Müdürlüğü**